

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача кафедри, д.е.н.,
доцент

_____ С.В.Кальченко

«_____» _____ 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Зовнішньоекономічна
діяльність суб’єктів
господарської діяльності»**

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальністю **076 «Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»**

Факультет економіки та бізнесу

Робоча програма навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів господарської діяльності» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності **076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»** – Мелітополь, ТДАТУ, 2019 - 14 с.

Розробник: к.е.н. , ст. викладач Захарченко О.Г.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»

Протокол № _____ від «_____» 2019 року

В.О. завідувача кафедри «Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»

д.е.н, доцент _____ С.В.Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол від. “_____” 2019 року № _____

Голова _____ (Костякова А.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань 07"Управління та адміністрування" (шифр і назва)	вибіркова	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		4-й, 2с	7-й , 3-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 5,7 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять Лекції Лабораторні заняття Практичні заняття Семінарські заняття Самостійна робота Форма контролю: залік	Кількість годин 20 год. 20 год. 20 год. 80 год. залік

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни “Зовнішньоекономічна діяльність” є формування у студентів глибокого розуміння питань узагальнення та систематизації закономірностей, умов, принципів, процесів і специфічних особливостей здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств України на зовнішніх ринках.

Завданнями дисципліни є:

- надати інформацію з теоретичних основ світового господарства;
- надати інформацію з теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності;
- розкрити сутність ведення зовнішньоекономічної діяльності підприємствами;
- розкрити особливості ведення різноманітних видів зовнішньоекономічної діяльності;
- навчити студента правил та умов постачання товарів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- розкрити сутність укладання угод при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- надати інформацію щодо форм та умов розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- нормативно-правову базу, що регламентує зовнішньоекономічну діяльність;
- механізм складання міжнародних господарських контрактів;
- механізм проведення міжнародних розрахунків та міжнародних кредитів;
- митне та валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

вміти:

- аналізувати основні проблеми здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- розкривати особливості проведення зовнішньоекономічних операцій;
- характеризувати основні фактори, що впливають на розвиток і трансформацію зовнішньоекономічної діяльності;
- виявляти тенденції і перспективи розвитку конкретних ринків і використовувати ці результати в своїй практичній діяльності:
- аналізувати контракти купівлі-продажу;
- аналізувати ефективність зовнішньоторгових операцій, готовати практичні заходи по їх досягненню;
- здійснювати пошук, збір і систематизацію необхідної для забезпечення зовнішньоекономічної діяльності інформації.

володіти: навичками світового досвіду запровадження нових технологій у сільськогосподарському виробництві;

- навичками у регулюванні зовнішньоекономічної торгівлі на аграрних підприємствах;
- методикою розрахунків за імпорт сільськогосподарської продукції.

З ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та їх позиція на світовому ринку.

ТЕМА 1. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин та законодавчо-правові аспекти регулювання.. [7, С. 46-54; 9, С. 27-61; 10, С. 35-41; 16, С. 13-18; 12, С. 42-43; 20, С. 154-173]

Принципи і суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності; право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності; види зовнішньоекономічної діяльності.

ТЕМА 2. Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій. [7, С. 73-154; 10, С. 62-66; 16, С. 19-24]

Мито, митний режим, митне оформлення, зона митного контролю, транзит, декларування, митна вартість, види мита.

ТЕМА 3. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. [7, С. 156-188; 9, С. 61-81; 10, С. 67-72; 16, С. 25-29]

Нетарифні методи, квоти, ліцензії, технічні бар'єри, торговельні обмеження, державні закупівлі, демпінг, субсидії, експортні кредити.

ТЕМА 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. [7, С. 268-300; 10, С. 106-114; 14, С. 166-186; 20, С. 331-343]

Валюта, конвертованість валюти, валютні цінності, валютний курс, валютні операції, валютні застереження, валютні рахунки, система регулювання валютних відносин, об'єкти валютного регулювання, форми валютного регулювання, валютне законодавство, валютні обмеження, санкції, які застосовуються при порушені валютного законодавства.

ТЕМА 5. Сутність та особливості дослідження міжнародних ринків. [6, С. 28-37; 9, С. 85-133; 10, С. 44-52; 14, С. 36-51]

Міжнародний маркетинг, міжнародні маркетингові дослідження, світовий ринок, кон'юнктура світового ринку, сегментація світового ринку, пошук і вибір партнерів на зовнішньому ринку, вивчення зовнішнього ринку.

Змістовий модуль 2. Організація проведення зовнішньоекономічної діяльності та аналіз її ефективності

ТЕМА 6. Комерційні операції на зовнішньому ринку. [5, С. 75-85; 7, С. 216-234; 8, С. 15-120; 15, С. 118-123; 16, С. 31-39, 133-136]

Методи збуту товару на зовнішньому ринку; посередники за обсягом повноважень; агенти-представники; брокери; комісіонери; агенти-консигнатори; торгові агенти; дистрибутори; фектори; прості агенти; агенти з правом „першої руки”; монопольні агенти; міжнародні біржі; міжнародні аукціони; міжнародні

торги.Міжнародний лізинг; ліссор; виробник; рентор; лізинг за окупністю; експортний лізинг; імпортний лізинг; транзитний лізинг; лізинг за формує надання в оренду; звичайний, зворотній, розподільний, постачальника, фіктивний, дійсний, грошовий, компенсаційний, змішаний; лізингова, орендна плата; лізингова угода; операційний та фінансовий лізинг.

ТЕМА 7. Організація і технологія міжнародних перевезень. Базисні умови поставки товарів «Інкотермс – 2010». [7, С. 244-248; 9, С. 167-181; 20, С. 184-190; 9, С. 198-239; 14, С. 150-159; 16, С. 79-92; 20, С. 230-247]

Міжнародні сполучення, генеральні вантажі, ІНКОТЕРМС, перевізник, експедитор, стівідор, транспортна конвенція, коносамент, транспортний тариф, фрахт, фрахтова ставка, чартер, чартер-промпт, чартер-спот промпт, тайм-чартер, димайз-чартер, бербоут-чартер, нет-чартер, лінійне і трампове судноплавство, IMO (IMKO), ІНМАРСАТ, IКАO, КОТИФ. Франко; франко-завод; франко-перевізник; франко вздовж борту судна; франко борт; вартість і фрахт; вартість страхування та фрахт; фрахт/перевезення оплачені до...; фрахт/перевезення та страхування оплачені до...; поставка зі сплатою мита.

ТЕМА 8. Сутність і структура зовнішньоторговельного контракту. [7, С. 235-267; 9, С. 147-165; 10, С. 144-174; 14, С. 61-83; 16, С. 43-76]

Організація переговорів; ведення переговорів; ділова кореспонденція; вимоги до комерційного листування; контракти в сфері міжнародної торгівлі.

ТЕМА 9. Страховий захист зовнішньоекономічних операцій. [16, С. 93-104].

Страхування; види страхування; страхування зовнішньоторговельних вантажів; страхування експортних кредитів; страхування інвестицій; страхування відповідальності; страхування автодорожньої відповідальності; страхування відповідальності судновласників; страхування відповідальності авіаперевізників

ТЕМА 10. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності. [7, С. 319-350; 10, С. 227-252; 14, С. 208-215]

Види аналізу ЗЕД, абсолютні та відносні показники аналізу ЗЕД, показники структури, оцінка конкурентоспроможності, економічна ефективність зовнішньоекономічних операцій, показники ефекту імпорту і експорту.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин			балів	
			лк	лаб.	пр.		
Змістовий модуль 1 «Суб'єкти міжнародної економічної діяльності та їх позиція на світовому ринку»							
1	Лекція 1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин та законодавчо-правові аспекти регулювання.	2	-	-	-	-
	Практична робота 1	Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів ринкових відносин та законодавчо-правові аспекти регулювання.		-	2	-	6
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
2	Лекція 2	Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій.	2	-	-	-	-
	Практична робота 2	Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
3	Лекція 3	Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	2	-	-	-	-
	Практична робота 3	Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
4	Лекція 4	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2	-	-	-	-
	Практична робота 4	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
5	Лекція 5	Сутність та особливості дослідження міжнародних ринків	2	-	-	-	-
	Практична робота 5	Сутність та особливості дослідження міжнародних ринків	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
6, 7	Самостійна робота 6	Підготовка до написання ПМК I		-	-	5	-
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I	-	-		-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			10	-	10	40	50

Змістовий модуль 2 «Організація проведення зовнішньоекономічної діяльності та аналіз її ефективності							
8	Лекція 7	Комерційні операції на зовнішньому ринку	2	-	-	-	-
	Практична робота 7	Комерційні операції на зовнішньому ринку	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
9	Лекція 8	Організація і технологія міжнародних перевезень. Базисні умови поставки товарів «Інкотермс – 2010»	2	-	-	-	-
	Практична робота 8	Організація і технологія міжнародних перевезень. Базисні умови поставки товарів «Інкотермс – 2010»	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
10	Лекція 9	Сутність і структура зовнішньоторговельного контракту	2	-	-	-	-
	Практична робота 9	Сутність і структура зовнішньоторговельного контракту	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
11	Лекція 10	Страховий захист зовнішньоекономічних операцій	2	-	-	-	-
	Практична робота 10	Страховий захист зовнішньоекономічних операцій	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	7	2
12	Лекція 11	Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності	2				
	Практична робота 11	Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності			2		6
	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі				7	2
13 - 14	Самостійна робота 12	Підготовка до написання ПМК II		-	-	5	-
	ПМК II	Підсумковий контроль за змістовий модуль II	-	-		-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			10		10	40	50
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №-1

1. Світова організація торгівлі та її основні сфери діяльності.
2. Окресліть перспективи та проблеми розвитку сільського господарства зі вступом України до Світової організації торгівлі.
3. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»: його зміст і значення.
4. Основні законодавчі акти, що регламентують зовнішньоекономічну діяльність.
5. Органи управління і регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
6. Сутність зовнішньоекономічної діяльності.
7. Суб'єкти і об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.
8. Види зовнішньоекономічної діяльності.
9. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності
10. Класифікація основних принципів зовнішньоекономічної діяльності.
11. Характеристика системи митного регулювання України
12. Митний тариф як інструмент економічної політики країни
13. Митний контроль як складник митно-тарифної політики
14. Сутність нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності
15. Кількісні обмеження експортно-імпортних операцій
16. Приховані види торговельних обмежень
17. Фінансові методи торговельної політики
18. Сутність валютних відносин
19. Валюта та валютні курси
20. Валютні умови зовнішньоторговельних контрактів
21. Поняття іноземних інвестицій
22. Наведіть класифікацію зовнішньоекономічних операцій.
23. Охарактеризуйте відмінності основних груп зовнішньоекономічних операцій.
24. Етапи проведення зовнішньоекономічних операцій.
25. Організація спільних міжнародних підприємств.
26. Механізм функціонування спільних підприємств.
27. Які можуть бути види та форми здійснення іноземних інвестицій, а також які надаються гарантії з цього приводу іноземному інвесторові?
28. Яким чином формується інвестиційний клімат держави?
29. Що представляє собою підприємство з іноземними інвестиціями?
30. Що являє собою митний режим та система мит?
31. Види митних платежів.
32. Які існують методи збуту товару на зовнішньому ринку?
33. Хто такі торговельні посередники, які функції вони виконують?
34. Роль і місце торгових посередників на ринку України.
35. На які групи поділяються посередники з різним обсягом повноважень?

36. Розкажіть про агентські операції.
37. Розкажіть про брокерські операції.
38. Розкажіть про комісійні операції.
39. Що таке операції з перепродажу.
40. Які існують види торгових фірм, охарактеризуйте їх (торгові доми, експортні фірми, імпортні фірми).
41. Які існують види торгових фірм, охарактеризуйте їх (оптові фірми, роздрібні фірми, дистрибутори, стокісти)?
42. Охарактеризуйте основні види комісійних фірм.
43. Розкрийте зміст міжнародного договору консигнації.
44. Що представляють собою агентські та брокерські фірми?
45. Обов'язки комісіонера в посередницьких зовнішньоекономічних операціях.
46. Дайте характеристику посередникам в залежності від їх місця на ринку.
47. Поясніть роль бірж в міжнародній торгівлі.
48. Що являють собою міжнародні торги (тендери) і яке їхнє значення для зростання ЗЕД?
49. Розкажіть про порядок підготовки і проведення міжнародних тендерів.
50. Які найбільш характерні риси міжнародного маркетингу?
51. Як здійснюється пошук і вибір партнерів на зовнішньому ринку?
52. Визначення кон'юнктури зовнішнього ринку.
53. Розкрийте необхідність вивчення й аналізу зовнішнього ринку.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №-2

1. Розкрийте особливості світового ринку послуг.
2. Назвіть основні сектори світового ринку послуг.
3. В чому полягає сутність міжнародного технологічного обміну?
4. Комерційні форми передачі технологій.
5. Некомерційні форми передачі технологій.
6. Інженірингові міжнародні послуги.
7. Консалтингові міжнародні послуги.
8. Міжнародний франчайзинг.
9. Які операції здійснюються в процесі міжнародного технологічного обміну?
10. Дайте характеристику спотових та форвардних операцій, що здійснюються на товарних біржах.
11. Міжнародні аукціони: сутність та види.
12. Діяльність міжнародних Інтернет-аукціонів.
13. Наведіть визначення і розкрийте сутність лізингу.
14. Об'єкти лізингових відносин.
15. Суб'єкти лізингових відносин
16. Правове регулювання лізингу і практика його застосування в Україні.
17. Розкрийте сутність грошового, компенсаційного та змішаного лізингу.

18. Поняття фінансового лізингу.
19. Поняття операційного лізингу
20. Дайте характеристику лізингу за терміном надання.
21. У чому полягає суть і які особливості міжнародних транспортних відносин як форми МЕВ?
22. Назвіть види міжнародних транспортних сполучень.
23. Які фактори впливають на вибір транспорту в міжнародних транспортних перевезеннях?
24. Визначте суб'єкти міжнародних транспортних відносин.
25. Які операції здійснюються під час міжнародних перевезень товарів?
26. Охарактеризуйте види чартеру.
27. Розкрийте особливості авіаперевезень.
28. Міжнародний водний транспорт
29. Міжнародні залізничні та автомобільні перевезення
30. Трубопровідний транспорт
31. Які основні міжнародні організації діють у сфері міжнародних транспортних відносин та їхня роль.
32. З'ясуйте доцільність страхування вантажу при перевезенні.
33. Базові умови поставки товарів – „ІНКОТЕРМС 2010”. Класифікація за видами транспорту та обов'язках продавця.
34. Які терміни „Інкотермс” застосовуються для виключно морського і внутрішнього водного транспорту?
35. Характеристика умов групи „F” – „ІНКОТЕРМС 2010”.
36. Характеристика умов групи „C” – „ІНКОТЕРМС 2010”.
37. Характеристика умов групи „D” – „ІНКОТЕРМС 2010”.
38. Що таке ризик, які бувають групи ризиків?
39. Методи усунення ризиків.
40. Розкажіть про підготовку до укладання контрактів.
41. Зміст контракту купівлі-продажу.
42. Розкажіть про види і форми контрактів.
43. Зміст статті зовнішньоекономічного контракту „Предмет контракту”.
44. Зміст статті зовнішньоекономічного контракту „Умови поставки”.
45. Зміст статті зовнішньоекономічного контракту „Умови розрахунків”.
46. Фінансові умови розрахунків у зовнішньоекономічному контракті.
47. Формування експортної ціни в зовнішньоекономічному контракті.
48. Базові формування статті „Форс-мажор”.
49. Базові формування статті „Арбітраж”.
50. Що представляє собою процес страхування у зовнішньоекономічній діяльності?
51. Які існують види страхування при зовнішньоекономічній діяльності?
52. Що є об'єктом страхування?
53. Охарактеризуйте зовнішньоторговельну політику України.
54. Дайте характеристику політики вільної торгівлі та її основних форм в міжнародній економічній інтеграції.

55. Розкрийте основну функцію протекціонізму у зовнішньоекономічній діяльності.
56. Сутність та розрахунок економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності країни
57. Характеристика показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств
58. Які показники визначають ефективність експортних операцій?
59. Які показники визначають ефективність імпортних операцій?

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Багрова І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Електронний ресурс]: підручник / І.В. Багрова, Н.І. Рєдіна [та ін.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 580 с.
2. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О.П. Гребельник. – К.: Центр учебової літератури, 2008. – 432 с.
3. Дудяк Р.П. Організація біржової діяльності: основи теорії і практикум: навч. посібник / Р.П. Дудяк, С.Я. Бугіль. – К.: Магнолія плюс, 2003. – 360 с.
4. Зінь Е.А. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / Е.А. Зінь, Н.С. Дудка. – К.: Видавництво «Кондор», 2009. – 432 с.
5. Кандиба А.М. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / А.М. Кандиба. – К.: Аграрна наука, 2001. – 262 с.
6. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [Електронний ресурс]: навч. посіб. / О.А. Кириченко. – К.: Знання-Прес, 2002. – 384 с.
7. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]: навч. посібник / Г.О. Анцелевич [та ін.]. - К.: МАУП, 2005. – 272 с.
8. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / А.П. Рум'янцев, Н.С. Рум'янцева. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 384 с.
9. Саллі В.І. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / В.І. Саллі, О.В. Трифонова, В.Я. Швець. – К.: ВД «Професіонал», 2003. – 176 с.
10. Ткаченко Н.В. Страхування: практикум: навч. посібник / Н.В. Ткаченко. – К.: Піра, 2009. – 270 с.
11. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник / за ред. А.І. Кредісова. – К.: ВІРА-Р, 1997. – 448 с.
12. Фомішин С.В. Правові основи міжнародної економічної діяльності: навч. посібник / С.В. Фомішин, І.Д. Шутак. – К.: Кондор, 2009. – 453 с.
13. Храмов В. О. Зовнішньоекономічна політика [Електронний ресурс]: навч. посібник / В. О. Храмов, Ю. А. Бовтрук. - К.: МАУП, 2002. – 264 с.
14. Циганкова Т.М.Міжнародна торгівля [Електронний ресурс]: навч. посібник / Т.М. Циганкова, Л.П. Петрашко, Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2001. – 488 с.
15. Закони України «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про іноземні інвестиції», «Про режим іноземного інвестування», «Про лізинг», «Про страхову діяльність», «Про митний тариф України».

Додаткова література

1. Амбросов В.Я. Забезпечення державної підтримки сільськогосподарського виробництва в умовах членства України у СОТ / В.Я. Амбросов // Економіка АПК. – 2009. – № 2. – С. 15-24.

2. Балануца О. Особливості фінансово-економічного регулювання іноземних інвестицій в Україні / О. Балануца // Вища школа : науково-практичне видання. – 2008. – № 12. – С. 54-61.
3. Біотехнологія в сільському господарстві // Основи біотехнологій: навч. посібник / В.О. Слободян. – Івано-Франківськ : Галицька академія, 2006. – С. 118-162
4. Брус С.І. Розвиток ринку лізингових послуг в Україні / С. І. Брус // Фінанси України. – 2008. – N11. – С. 75-85.
5. Вачевський М. Типи та форми міжнародного маркетингу у формуванні професійної компетенції маркетолога / М. Вачевський // Вища школа: науково-практичне видання. – 2008. – № 12. – С. 28-37.
6. Ладика В. Світовий молочний ринок: стан та перспективи / В. Ладика. – // Пропозиція. – 2009. – № 3. – С. 42-43.
7. Рябченко О.О. Розвиток біржової діяльності в аграрному секторі економіки / О.О. Рябченко // Економіка АПК. – 2009. – N1. – С. 118-123
8. Сиволап Ю. Генна інженерія – ключовий напрям сучасної біотехнології / Ю. Сиволап // Пропозиція. – 2009. – N1. – С. 60-63.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотека ТДАТА, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18

Міська бібліотека ім. Лермонтова, пл. Перемоги, 1

Джерела Інтернет

<http://www.me.kmu.gov.ua/> – Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України.

<http://www.mfin.gov.ua/> – Міністерство фінансів України.

<http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державний комітет статистики.

<http://www.bc.rql.kiev.ua/> – Діловий центр України.

<http://www.worldbank.org/> – Світовий банк.

<http://www.imf.org/> – Міжнародний валютний фонд.

<http://www.wto.org/> – Світова організація торгівлі.

<http://www.oecd.org/> – Організація з економічного співробітництва і розвитку.

<http://www.europa.eu.int/comm/eurostat> – Статистична служба ЄС.

<http://www.nber.org/> – Національне бюро економічних досліджень (США).

<http://www.case-ukraine.kiev.ua/> – Центр соціально-економічних досліджень (CASE).

<http://www.icps.kiev.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.

<http://nip.tsatu.edu.ua/> - Навчально-інформаційний портал ТДАТУ

<http://www.tsatu.edu.ua/et/> - Сайт кафедри економічної теорії